

ऋणनिर्देश

मला संशोधनाची प्रेरणा देणारे माझे मार्गदर्शक गुरुवर्य प्राचार्य डॉ. अशोक वाकोडकर यांनी "ग्रामीण विकासात राष्ट्रीय सेवा योजनेची भूमिका: विशेष संदर्भ स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड" हा शोध प्रबंध योग्य रित्या पूर्ण करण्याकरिता याबरोबरच अधिक उत्कृष्ट करण्याकरिता वेळोवेळी दिशादर्शन केले. यांचे ऋण व्यक्त करण्याकरिता माझे शब्द अपुरे पडतात. त्यांच्या कायम ऋणात राहणे मला आवडेल.

संशोधन कार्यासाठी आवश्यक असणारे सहाय्य व प्रोत्साहन मिळाले. असे मा. डॉ. प्रमोदजी पात्रेकर (राज्य संपर्क अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई), मा. प्रा. माधवराव जांभुळे (सहाय्यक कार्यक्रम सल्लागार प्रादेशिक कार्यालय, पुणे), प्रा. के. के. कनोजिया (माजी प्रशिक्षण समन्वयक, अहमदनगर), प्रा. पी. आर. गायकवाड (माजी प्रशिक्षण समन्वयक, अहमदनगर), प्रा.डॉ. डी. डी. पवार (समन्वयक, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठ, नांदेड), प्रा. गणेश शिंदे (संचालक, विद्यार्थी कल्याण विभाग, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठ, नांदेड), प्रा. नागनाथ कांबळे, श्री. डाकोरे श्री. पठाण, प्रा. डॉ. शाकीरा इनामदार (समन्वयक, पुणे विद्यापीठ, पुणे), प्राचार्य डॉ. संजय चाकणे (माजी समन्वयक, पुणे विद्यापीठ, पुणे), डॉ. गंगाप्रसादजी अग्रवाल, श्री. विशाल अग्रवाल या सर्वांचा मी मनापासून ऋणी आहे.

जयकर ग्रंथालय, पुणे विद्यापीठ, राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन विभाग, (ग्रंथालय) पुणे विद्यापीठ, यशदा पुणे, आय. सी. एस. एस. आर. मुंबई, जवाहरलाल नेहरू ग्रंथालय, मुंबई विद्यापीठ, एशियाटिक ग्रंथालय, मुंबई, आर्काईज, एलिफीस्टन महाविद्यालय, मुंबई, सी. एस. आर. डी (ग्रंथालय) अहमदनगर, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड, (ग्रंथालय), लोकप्रशासन संशोधन केंद्र व ग्रंथालय, देगलूर महाविद्यालय, देगलूर येथील कर्मचारी यांचे मी आभार मानतो.

संशोधन कार्य करताना अगदी मोलाचे सहकार्य मिळाले असे प्रा.डॉ. बी. आर. कतूरवार (संचालक, लोकप्रशासन संशोधन केंद्र, देगलूर महाविद्यालय, देगलूर), प्रा.डॉ. पंचशील एकंबेकर, प्रा.डॉ. गोविंद यमलवाड, प्रा. डी. एन. केळे, प्राचार्य डॉ. राम जाधव, प्राचार्य डॉ. अजय पाटील, प्रा.डॉ. विलास आघाव, प्रा. लक्ष्मण कोत्तापल्ले, प्रा. डॉ. पी. व्ही. भूताळे, प्रा.डॉ. विजय तरोडे, प्रा.डॉ. बाजीराव वडवळे, प्रा.डॉ. शंकर गड्डमवार, प्रा.डॉ. अशोक सोनकांबळे, प्रा.डॉ. शंकर लेखणे, प्रा.डॉ. बिभीषण करे, प्रा.डॉ. मीरा फड, प्रा.डॉ. कल्पना कदम, प्रा.डॉ. बालाजी कोम्पलवार, प्रा.डॉ. सर्जेराव रणखांब, प्रा. राजेश्वर दुडूकनाळे, डॉ. संतोष कदम, प्रा.डॉ. भोगले, प्रा.डॉ. ए. डांगे, प्रा. माधव चोले यांचेही मी आभार मानतो.

संशोधन कार्य करताना प्रश्नावली ही अतिशय महत्वाची असते. प्रश्नावली शिवाय संशोधन कार्य पूर्ण होऊ शकत नाही. प्रश्नावली अगदी वेळेवर परत मिळाली, ज्यांनी प्रश्नावली साठी वेळ दिला असे स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातील कार्यक्रम समन्वयक, जिल्हा समन्वयक, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठातील संलग्नित महाविद्यालयाचे प्राचार्य, कार्यक्रमाधिकारी, आजी - माजी विद्यार्थी (स्वयंसेवक), ग्रामस्थ व याबरोबरच मान्यवरांनी मुलाखती साठी वेळ उपलब्ध करून दिला या सर्वांचे आभार मानने कर्तव्य समजतो.

माझे संशोधन कार्य चालले व लवकर व्हावे अशी मंगलकामना करणारे प्रा.डॉ.रत्नाकर लक्ष्मण, प्रा.डॉ.अशोक टिपरसे, प्रा. संजय देबडे, प्रा. प्राची कळसकर, प्रा. रेखा पाटील, प्रा. प्रकाश हिवराळे, प्रा. मारोती गायकवाड, श्री राजेश चालीकवार, श्री पंढरीनाथ गायकवाड, श्री ज्ञानेश्वर भोसले, श्री हंगरगे, माझे काका श्री व्यंकटराव गड्डपवार, माझा भाऊ श्री रमेश गड्डपवार, भाऊजय सौ. सुनिता गड्डपवार, माझे मेहुणे श्री गणेश ताटेवाड, श्री नितीन ताटेवाड, श्री रमेश ताटेवाड या सर्वांचे मी आभार मानतो.

ज्यांचे आशीर्वाद सतत माझ्या पाठीशी असतात असे माझे वडील श्री विठ्ठल नागनाथ गड्डपवार, आई सौ. गंगाबाई गड्डपवार, यांनी मला खूप हालाकीची परिस्थिती असताना, खूप कष्ट करून शिकवले. यांनी स्वतः अशिक्षित असूनही माझा शैक्षणिक जीवनाचा आलेख वाढवण्यासाठी प्रोत्साहन दिले, यांचे मी खूप खूप ऋणी आहे. संशोधन कार्य करताना कौटुंबिक जबाबदारी सांभाळणारी माझी पत्नी सौ. लता गड्डपवार हिचे कायम ऋण राहिले.

हा शोध प्रबंध मी स्वतः टाइप केल्यामुळे मला खरा संशोधनाचा आनंद मिळाला व अगदी वेळेत संशोधन कार्य पूर्ण करता आले.

तसेच माझ्या संशोधन कार्यात ज्या व्यक्तींनी प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहकार्य केले अशा सर्वांचे मी आभार मानतो.

दिनांक: ०९/११/२०१३

गड्डपवार पंढरी विठ्ठलराव